

en zeilers bezocht. Een van de weinige wilde terreinen, waar een druk vreemdelingen-bezoek geen of minimale sporen in het landschap achterlaat. 's Winters, als het goed gevoren heeft, wemelen de Plassen van stadsmenschen, die de wintersche vadsigheid uit de muffe lichamen drijven. Ook voor de natuurliefhebber, en vooral voor de vogelkijker is het een prachtterrein. In de broedtijd veel futen, meerkoeten en een enkele roerdomp, herbergend bieden ze in den winter voedsel aan honderden eenden en meeuwen.

De ideale eigenschap van dit gebied is misschien wel, dat het onder de rook van twee groote steden ligt, maar juist dit schijnt zijn verderf te worden. Een maatschappij tot exploitatie van woeste gronden met stadsvuil, die ook in Brabant verscheidene mooie terreinen aankocht, heeft nu de Loenderveen aangekocht met de bedoeling, Amsterdamsch vuil tot demping te gebruiken. De gemeente Kortenhoef nu, door dit edele voorbeeld aangespoord, heeft aan de gemeente Utrecht aangeboden haar vuil tot demping van de Wijde Blik te willen gebruiken. Hier wordt dus een recreatiegebied voor zeer velen met vernietiging bedreigd. Hoewel de eigenlijke Loosdrechtsche Plassen gespaard zullen worden, zullen de prijzen van de zwembaden, etc. die nu reeds hooger zijn dan in Loenderveen en Wijde Blik wel zoover stijgen, dat voor velen een uitstapje naar Loosdrecht tot de onmogelijkheden gaat behooren. Indien überhaupt nog een bezoek aan de Loosdrechtsche Plassen aangenaam zal blijven, wat door ontwikkeling van stinkende gassen uit die voorraad afval wel eens niet het geval kon blijken te zijn, dan is dat bezoek toch alleen maar voor een klein gedeelte der bevolking mogelijk. Hier waar dus een algemeen belang dreigt geschaad te worden moest de overheid, hetzij gemeenten, provincie of het rijk ingrijpen, en dit niet overlaten aan particuliere verenigingen, hoofdzakelijk opgericht met een wetenschappelijk doel.

M. G. R.

Een nieuwe *Hydnum* soort voor Nederland. *Hydnum coralloides*. Scop. — Deze soort werd door ons gevonden in Nov. en Dec. 1927, in betrekkelijk vrij groot aantal, ± 50 exemplaren. De groeiplaats is tusschen gras. Vruchtlichamen varieerend in grootte tusschen 5 en 20 centimeter. Hoogte 5 tot 10 c.M. De jongere ex. zijn wit, oudere daarentegen nemen een geelachtige tint aan. We vonden de soort op een polderkade bij Polsbroek. Alle ex. op een stukje van een 25 M lengte. Het is niet onmogelijk, dat zij op andere gedeelten ook kan voorkomen, doch de vorst heeft alle ex. doen verdwijnen, zoodoende waren wij niet in de gelegenheid dit nader te onderzoeken. De voorwerpen werden gedetermineerd door Mej. C. Cool, die als gewoonlijk hiertoe gaarne bereid was. Tevens melden wij even het vinden van *Tubaria furfuracea* en hiervan de z.g. *morchelloïde* monstrositeit. Een interessant gezicht, we dachten werkelijk eerst met een *Morchella*-soort te doen te hebben.

Oudewater.

Polsbroek.

H. HOOGENDOORN & C. ROELEVELD.

De Terugkeer der Vogels. — Gistermiddag, den 9en Februari, plm. 4 uur, zag ik 18 kieviten in Noord-Westelijke richting over ons huis vliegen. De barometer was 771, de temperatuur om de vijf graden, de lucht betrokken, de wind zwak Zuid-West. Ik meld u dit, omdat ik de eerste kievitenwaarneming van het vorige jaar in „De Levende Natuur” gedateerd zag op den 19en Februari.

Leiden.

E. DE RAADT.

Annales Bryologici. — In het voorjaar zal bij den uitgever Mart. Nijhoff ('s Gravenhage) het eerste deel van *Annales Bryologici*, een internationaal bryologisch jaarboek verschijnen. Dit jaarboek zal niet alleen artikelen op systematisch en plantengeographisch gebied bevatten, maar vooral ook op het gebied der morphologische, biologische en genetische bryologie (blad- en levermossen). Een veertigtal buitenlandse en eenige binnenlandsche botanici hebben hun medewerking toegezegd. De *Annales* staan onder redactie van Fr. Verdoorn te Utrecht.

Kikkers-enquête. — Door de lijst in „De Levende Natuur” werd ik er plotseling aan herinnerd, dat ik juist van het voorjaar drie dingen over gewone kikkers vond. Door

operatie, eindexamen en buitenlandsche reis heb ik heelemaal vergeten verder nog wat op te letten. Voor ik het vergeet, wil ik u die paar gegevens nog sturen.

Rana esculenta zeer algemeen in het Treekermeertje. Ook gevonden ten N. en ten O. van Utrecht (Ezeldijk; Blauwkapel; Biltse Fort).

Rana temporaria zeer algemeen rondom Utrecht; *niet* gevonden in het Treekermeertje. Achter het Vossegat (langs de Kromme Rijn) heb ik geen *Rana esculenta* gevonden. We tennisten daar altijd, zoodat ik met vrij groote zekerheid, althans van de slootjes bij de baan kan zeggen, dat er geen *Rana esculenta* voorkomt. Ik zal probeeren volgend jaar wat vollediger gegevens te verzamelen, ook wat betreft padden. Hopenlijk is het mogelijk onder de N. J. N.-leden alhier wat meer vuur voor deze enquête te krijgen.

Utrecht.

M. RUTTEN.

Wie weet het? — Mag ik U eens vragen, wat de oorzaak kan zijn, dat mollenvangers alleen mannetjesmollen, nooit of althans zelden vrouwtjes vangen?

Een tuinbouwcursist vroeg me dit, hij had 't vaak onderzocht, maar — ik wist er geen antwoord op, dat hem bevredigde: dat de vrouwtjes steeds dieper in den grond zaten, geloofde hij niet (ik feitelijk ook niet), en hij kon goed zien, wat een mannetje is. A. KOOL.

De Bonte Kraaien. — Op de vraag van U in De Levende Natuur, van 1 Jan. j.l. over de bonte kraaien, meld ik U. dat ik te Wildervank niet heb bemerkt, dat het kraaienaantal minder was dan de vorige jaren. Ook op de avondtrek naar de slaappleatsen in de bosschen te Anloo waren evenveel bonte kraaien als de vorige jaren.

Utrecht, Maliesingel 41.

A. DJ. F. FEENSTRA.

Vogels van het Strand. — In de Collectie van mijn vriend en medewerker, den Heer G. A. L. Bisseling, alhier, bevindt zich een exemplaar Kleine Alk ♂ (Alle alle L.) dat op 19 Januari '28 langs het strand ten N. van Kijkduin werd gevonden.

Omstreeks dienzelfden tijd werd aldaar nog een dergelijk exemplaar zonder kop aangetroffen.

Ook bevindt zich bij bovengenoemde verzameling een exemplaar Kleine Zeemeeuw (*Larus canus* D.) ♂ juv. dat op 3 Januari '28 langs het strand te Scheveningen werd gevonden met ring gemerkt P. Skovgaard Viborg, Danmark, No. 4176.

Na correspondentie bleek, dat het exemplaar geringd was op het eiland Saltholm bij Kopenhagen op 7 Juli '27.

Voorts dient opgemerkt te worden, dat van de geringde rechterpoot, zool, teenen en zwemvliezen gezwollen waren.

's-Gravenhage, Vaillantlaan 84.

M. J. TEKKE.

Zeldzame broedgevallen in het Boertanger Veen. — De Januari-aflevering van de steeds belangwekkende tweemaandelijksche „Beiträge zur Fortpflanzungsbiologie der Vögel” (Ludw. Schuster, Berlin-Südende, Hermannstrasse 15) bevat een tweetal ook voor ons land merkwaardige berichten, n.l. omtrent het broeden van *de Poelsnip* (*Capella media* Lath) en *het Kleinste Waterhoen* (*Porzana pusilla* interm.) in het Boertanger Veen. Van den eerste werd 15 Mei 1927 door H. Schlotter een nest met drie eieren gevonden, dat zeer goed verborgen in een zeggenpol zat; van boven was het schier onzichtbaar en slechts de zijdelingsche ingang verraadde 't geheim van den snip. De omgeving was tamelijk moerassig en dicht begroeid met droog zeggegras. Daar dit uitgestrekte — door Nederlandsche natuurliefhebbers zeker nog weinig bezochte — veengebied aan beide zijden van de Duitse grens ongeveer tusschen Bellingwolde en Emmercompascuum ligt, moge de aandacht op deze belangrijke vondst gevestigd worden, want het is niet onwaarschijnlijk, dat daar de poelsnip ook wel op Hollandsch gebied huizen zal. Volgens Snouckaert's Avifauna Neerlandica 1908 zou de soort misschien vroeger in gering aantal in Friesland, Groningen en N. Brabant gebroed hebben. Thans staat zij echter reeds lang niet meer als zoodanig bekend en is zelfs op den trek zeldzaam te noemen.

Dezelfde correspondent (H. Schlotter) ontving voorts van een jager twee door hem in voornoemd veen gevonden eieren van het kleinste waterhoen. Het nest stond boven den waterspiegel van een „Sumpfteich” en was niet overdekt.